

थाहानगरले रुशभको 'खुशी फर्कायो'

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुर थाहा नगरपालिका वडा नम्बर २ का रुशभ विष्ट ५ वर्षका भए । उमेरले उनी विद्यालय भर्ना भैसक्नु पर्ने हो । तर, विद्यालय जान सकेका थिएनन् । कारण उनको दायाँ खुट्टै छैन । जन्मैदे दायाँ खुट्टामा पानीको पोका जस्तो देखापरेपछि आमा ममता गुरुङ (विष्ट)ले उपचारका लागि अस्पताल पुऱ्याइन् । डाक्टरले छिटै निको हुने आवश्यकता दिएपछि घर फर्किइन् । छोरा रुशभको व्यथा फन बल्लैदै गएपछि केही महिना नबित्दै उनको खुट्टा काटनु पर्ने भयो । र, रुशभ बाभै नसर्दै दायाँ खुट्टा गुमाउन पुगे ।

निकै टाढा रुशभ पढ्न विद्यालय जान उल्कै रहँदै गर्थे, तर हिँड्न सक्दैन थिए । अब उनको सपनाले गति लिने भएको छ । रुशभले कृत्रिम खुट्टा पाएका छन् । थाहा नगरपालिका महिला बालबालिका, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण शाखाको सहयोगमा उनले खुट्टा पाएका हुन् । घर्षिदै जीवनशैली चलाउँदै आएका रुशभले सहायोग सामाग्री वितरण भएकै ठाउँ विकास घर शिखर कोटमै ठमठमी हिँडेको जब महशुस गरे उनको खुशीको सीमा रहन । रुशभको खुशी र विद्यालय पढ्न जाने योजना सुनेर सामाग्री वितरण कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि तथा नगर प्रमुख लवशेर विष्ट र अतिथिहरूलाई समेत भावुक बनायो । जनप्रतिनिधिहरूले पालिकाबाट साँच्चै नागरिकमुखी कार्यक्रम स्वीकृत गरेको अनुभव गरायो । अब रुशभले विद्यालय जाने योजना बनाइसकेका छन् । उनको आमा ममताले वैशाखमै विद्यालय भर्ना गरिदिने सुनाइन् । छोराको भविष्य कोर्न सहयोग गर्ने थाहा नगरपालिकालाई ममताले धन्यवाद दिइन् ।

रुशभ जस्तै थाहा नगरपालिका वडा नम्बर ८ का पुरकल थापाले पनि पालिकाबाट कृत्रिम खुट्टा सहयोग पाएका छन् । 'ऊ बेला खासै चपल लगाउन चलन थिएन, फसक्क भएको निहुँमा

रुशभ विष्ट

खुट्टा गुमाएँ, अहिले थाहा नगरपालिका भरो सारथि भयो, पहिले भै हिँड्न सक्नु थाले । गुमाएको खुट्टा किन्नुमा रुपमै पाउँदा पनि थापा निकै खुशी भएका छन् । उनी भन्छन्-ठमठमी हिँड्ने मात्र होइन, पोकापाकी सामान पनि बोक्न सक्ने भएको छु ।' उनको पनि दायाँ खुट्टा गुमेको थियो ।

थाहा नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि सहायक सामाग्री वितरण कार्यक्रम राखेको थियो । यस अन्तर्गत अपाङ्ग सरोकार समितिसंगको सहकार्यमा कृत्रिम खुट्टा २ जनालाई, अर्थात् जुता १ जनालाई, वैशाखी १३ जनालाई, १० जना दुष्टविहिनलाई सेतोछडी, हिलचियर २ जनालाई वितरण गरिएको महिला बालबालिका, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण शाखा प्रमुख प्रतिमा मोक्तानले जानकारी दिइन् ।

थाहा नगरपालिकाका नगर प्रमुख लवशेर विष्टको प्रमुख आतिथ्यमा विकास घर शिखरकोटमा भएको सहायक सामाग्री वितरण कार्यक्रममा

बाँकी पृष्ठ ५ मा

साँढे ३० करोडको पालुङ वृद्ध खानेपानी आयोजना सम्मौता

विकास संवाददाता
थाहानगर

मकवानपुरको थाहा नगरपालिकामा पालुङ वृद्ध खानेपानी आयोजना संचालन हुने भएको छ । खानेपानी मन्त्रालय अन्तर्गत संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजनासंगको सम्झौतामा खानेपानी आयोजना संचालन हुने भएको हो । आयोजना संचालनका लागि थाहा नगरपालिका, संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना र पालुङ वृद्ध खानेपानी आयोजना उपभोक्ता समितिबीच काठमाण्डौमा त्रिपक्षीय सम्मौता भएको छ । सम्मौतामा संघीय खानेपानी आयोजनाको तर्फबाट आयोजना प्रमुख मोहन लाल जैसी, थाहा नगरपालिकाको तर्फबाट नगर प्रमुख लवशेर विष्ट र उपभोक्ता समितिको तर्फबाट अध्यक्ष राजकुमार केसीले हस्ताक्षर गरेका छन् । त्रिपक्षीय सम्मौतामा थाहा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत हरिलाल पुरी साक्षी बसेका छन् ।

थाहा नगरपालिका वडा नम्बर १, २, ३ र ४ मा लागू हुने खानेपानी आयोजनाको कुल लागत ३० करोड ५० लाख ७८ हजार ३०९ रुपियाँ रहेको सम्मौतामा उल्लेख गरिएको छ । आयोजनाबाट चारवटा वडामा २३ हजार २२९ जनसंख्या लाभान्वित हुने नगर प्रमुख लवशेर विष्टले जानकारी दिए । सम्मौता अनुसार आयोजनाका लागि लाभान्वित क्षेत्रका नागरिकले ६ करोड ५ लाख ७४ हजार ६४८ रुपियाँ बराबर श्रमदान गर्नुपर्ने छ भने ३० लाख ५० हजार ७८३ रुपियाँ नगद दाखिला गर्नुपर्ने छ । नागरिकले नगद दाखिला गर्नुपर्ने बजेट नगरपालिकाले सहयोग गर्ने नगर प्रमुख विष्टले बताए । उनले भने-लाभान्वित परिवारले श्रमदान मात्र गरे पुग्छ, नगद हामी दाखिला गरिदिन्छौं ।

कुल ५०.२४ किलोमीटर प्रशारण लाइन रहेको आयोजना आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ सम्म निर्माण सम्पन्न गर्ने सम्मौतामा उल्लेख छ । आयोजना अन्तर्गत वितरण पाइपलाइन १०२.५४ किलोमीटर हुने र ३ हजार १४५ वटा व्यक्तिगत धारा, आवश्यकता अनुसार

सामवायिक र संस्थागत धारा निर्माण गर्ने सम्मौतामा उल्लेख छ ।

खानेपानी आयोजनाका लागि संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजनाले खानेपानी आयोजनाको डिजाइन लागत इष्टिमेट तयार गरी, स्वीकृत गराउनु पर्नेछ भने बहुवर्षीय खरिद गुरुयोजना तयार गर्ने र ठेक्का प्रक्रिया गर्ने त्रिपक्षीय सम्मौतामा उल्लेख छ । कुल लागतको ८० प्रतिशत रकम नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गराउने, उपभोक्ता समितिको क्षमता अभिवृद्धि गराउने, उपभोक्ता समितिको जनसहभागीताको मुल्याङ्कन गर्ने, योगदान कायम गराउने समेतको कार्य संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजनाले गर्नुपर्नेछ । आयोजनाको कार्य सम्पन्न गरी स्थानीय तहलाई स्वामित्व हस्तान्तरण गर्नेसम्मको भूमिका आयोजनाको हुने सम्मौतामा उल्लेख छ ।

त्रिपक्षीय सम्मौता अनुसार खोपानी उपभोक्ता समितिले आयोजनाका लागि समितिको नाममा मुहान गर्दा गर्ने, खानेपानीको स्रोत सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ । समितिले आयोजना संचालन गर्दा आइपर्ने विवाद उत्पन्न भएमा समस्या समाधान गर्ने, आयोजनाका लागि जग्गा उपलब्ध गराउने, आयोजनाको निगरानी गर्ने, श्रमदान जुटाउने, कार्य समितिले गर्नुपर्नेछ । त्यस्तै आयोजनाका क्रममा सम्मौता बमोजिमका कार्य उपभोक्ता समितिले जुटाउन नसकेमा आयोजना रद्द गर्ने सक्ने समेतको बुँदा सम्मौतामा

समेतिएको छ ।

आयोजना संचालनका क्रममा थाहा नगरपालिकाले ठेकेदारको कामको अनुगमन नियमित गर्नुपर्ने सम्मौतामा उल्लेख गरिएको छ । संरचनाहरूको गुणस्तर नियन्त्रणमा समेत नियमित अनुगमन गर्ने संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजनालाई सहयोग गर्ने दायित्व पालिकाको रहेको छ । निर्माण सामग्री तथा निर्मित संरचनाहरूको गुणस्तर कायम हुन नसके वा निर्माण कार्यमा समेत ढिलासुस्ती भई आयोजनालाई असर पर्ने अवस्था देखिएमा तत्काल नगरपालिकाले समस्या समाधानमा सहयोग गर्नुपर्ने सम्मौतामा लेखिएको छ ।

खानेपानी आयोजनाको संरचनाहरू निर्माण सम्पन्न भएपछि संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजनाबाट तयार गरिने सम्पन्न प्रतिवेदनमा छलफल गरी पालिकाले सहमति प्रदान गर्नु पर्नेछ । आयोजना हस्तान्तरण पश्चात आयोजनाको स्वामित्व थाहा नगर पालिकाको हुने सम्मौता छ ।

पालुङ वृद्ध खानेपानी आयोजना संचालनमा आएपछि खानेपानी आयोजनाको मर्मत सम्भार एवं सेवा संचालन गर्ने, आर्थिक कारोबारको हिसाब किताब र कार्य प्रगति लगायत सम्पूर्ण व्यवस्थापकीय कामकाज नगरपालिकाले गर्नुपर्ने छ भने खानेपानी सेवा संचालन गरे वापत उठाउने महशुल मासिक/जडान/सदस्यता शुल्क निर्धारण तथा सङ्कलन गर्ने कार्य समेत स्थानीय तहले नै गर्नुपर्ने सम्मौतामा उल्लेख गरिएको छ ।

थाहानगरको विकासको आधार, कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार

थाहानगरको पर्यटकीय क्षेत्रको भ्रमण गरौं ।

थाहा नगरपालिका
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

सम्पादकीय

चुनाव: महिला नेतृत्वको अवसर

निर्वाचन भन्ने वित्तिकै नेतृत्वको सवाल आइहाल्छ । संघ, प्रदेश वा स्थानीय तह जुनसुकै निर्वाचन पनि उही नेतृत्व चयनकै लागि हुने हो । अहिले स्थानीय तहको निर्वाचनको घोषणा भएसँगै स्थानीय तहको नेतृत्वमा को आउने भन्ने चर्चा हुन थालि सकेको छ । निर्वाचनमा भाग लिने मुख्य राजनीतिक दलभित्र कुन स्थानीय तहमा कसले प्रमुख पद हत्याउने भन्ने विषयमा आन्तरिक प्रतिस्पर्धा अथवा लडिबिडो चल्नु स्वाभाविक पनि हो । स्थानीय तहको प्रमुख वा अध्यक्षमा महिलाको चर्चा भने प्रायः शून्य नै छ । महिलाको सन्दर्भमा चर्चा गरिँदा प्रायः जसो उपप्रमुख वा उपाध्यक्षकै रूपमा चर्चा सुनिने गरेको छ । त्यो पनि गठबन्धन हुँदा पुरुष नै पुरुष पनि नेतृत्वमा पुग्छन् । अधिल्लो निर्वाचनलाई हेर्ने हो भने महाकालपुरको थाहा नगरपालिकामा यहि भयो । नगर प्रमुख र उपप्रमुख दुवै पुरुष । यसले हाम्रो राजनीतिक वृत्तमा अझै पनि प्रमुख पदमा महिलालाई सहजपनमा स्वीकार गर्ने परिस्थितिमा विकास भइसकेको देखाउँछ । अहिले उपप्रमुख वा उपाध्यक्षको जिम्मेवारी सम्हालिनेहरूहरू स्वयं पनि यस्तो अनुभव सुनाउने गर्छन् । त्यसो त राज्यसंयन्त्रमा महिला सहभागितामा नेपाल विश्वमै अग्रपंक्तिमा पर्छ । महिला अधिकार र प्रतिनिधित्वको सवालमा हामीले गरेको प्रगति सानो होइन । संविधान र कानुनीरूपमा नै महिला सहभागिताको विषयलाई योजनाबद्धरूपमा अगाडि बढाइएको छ ।

संविधानमा नै राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिमध्ये एक जना फरक लिंग वा समुदायको हुनुपर्ने, समाज र उपसमाजमा पनि फरक लिंगको रहनुपर्ने प्रावधान राखेर राज्यका मुख्य ठूला पदमा पनि महिलाको उपस्थिति सुनिश्चित गरिएको छ । स्थानीय तहमा ४१ प्रतिशत जनप्रतिनिधि महिला छन् । निजामती सेवा ऐनले ४५ प्रतिशत आरक्षित सिटमध्ये ३३ प्रतिशत महिलालाई छुट्याएको कारण प्रशासन संयन्त्रमा पनि महिलाको सहभागिता बढेको छ । सरसती हेर्दा यी उपलब्धि आफैमा साना होइनन्, तर पनि मिश्रितदृष्टिले हेर्ने हो भने अनिवार्य बाध्यतात्मक अवस्थाबाहेकका महत्वपूर्ण सार्वजनिक पदहरूमा महिलाहरू अहिले पनि उपेक्षित नै छन् । कानुन नै बनाएर बाध्यतात्मक व्यवस्था गरिएको स्थान बाहेक महिलाको प्रतिनिधित्वको सवालमा अनुदार व्यवहार जहाँतही देख्न पाइन्छ । समाजमा महिलाको समान र सम्मानित जीवन सुरक्षित गर्न सवालमा अझै धेरै काम हुन बाँकी नै देखिन्छ । ७५३ स्थानीय तहमध्ये १८ वटामा मात्र महिला प्रमुख भए । यसरी भएपछि ४८ प्रतिशत स्थानीय तहको जिम्मेवारी पुरुषलाई दिएर राजनीतिक दलहरूले नेतृत्वको हकदार पुरुषलाई माल्ने पितृसत्तात्मक सोचबाट मुक्त नभएको पुष्टि गरे ।

अहिले पाँच वर्ष उपप्रमुखको भूमिका निर्वाह गरेका महिलाहरूले प्रमुखमा दावी गरिरहेका राजनीतिक दलहरूले त्यसलाई प्राथमिकता दिन्छन् वा नेतृत्वमा पुरुषलाई नै अधि सारेर पुरानै सोच प्रकट गर्छन् त्यो भने निकट भविष्यले देखाउने नै छ । संसदभित्र महिलाहरूले गरेको प्रयासकै कारण स्थानीय निर्वाचन ऐनमा महिला सहभागिताको वाध्यकारी प्रावधान समावेश भयो । अब एक कदम अगाडि बढेर महिला नेतृत्व स्थापित गर्न महिला संघसंगठनहरू सामूहिकरूपमा एक ठाउँमा आउन किन नसक्ने ? स्थानीय निर्वाचनको पूर्वसन्ध्यामा वडाध्यक्ष र पालिका प्रमुखमा महिलाको नेतृत्व स्थापित गर्नेगरी दबाब बढाउन महिला संघसंगठनहरूले अग्रसरता बढाउन जरुरी छ ।

थाहा नगरपालिकाको शिखरकोट काउण्टरबाट दिवा बस सेवा

विहान ६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाइस)
विहान ६:१५	बजे हेटौडा (फोर्स)
विहान ७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
विहान ८:००	बजे हेटौडा (बस)
विहान ८:१५	बजे सिमभन्ज्याङ हुँदै काठमाण्डौ (फोर्स)
विहान ८:००	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विहान ८:००	बजे हेटौडा जम्नो हाइस
विहान ८:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
विहान १०:१५	बजे माथु, पालुङ हुँदै हेटौडा (मिनीबस)
विहान १०:१५	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
विहान १०:३०	बजे हेटौडा (फोर्स)
विहान ११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनिबस)
विहान १२:३०	बजे हेटौडा (बस)
मध्यहान १२:३०	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यहान १:३०	बजे हेटौडा (मिनीबस)
दिउँसो १:३०	बजे पालुङ गोग्ने पकने (मिनीबस)
दिउँसो १:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो २:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो ३:००	बजे पालुङबाट माथु (बस)
दिउँसो ३:३०	बजे पालुङबाट काठमाण्डौ (बस)

यस जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिकट काउण्टर दामन शिखरकोट हवाई अरुण लामा ८८५५०३३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ८८५५००५६१

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

पालुङ एम्बुलेन्स (वालक)	८८४८००७८०१
आग्रा एम्बुलेन्स (वालक)	८८४८०२३७५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७-६२०३६४
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७-४०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७-६२०५१२
ईप्राका पालुङ (प्रमुख)	८८५४८०६४८५६
प्रहरी चौकी फाखेल	०५७-६५२५१८
मिल्ला प्रशासन सञ्चालनपुर	०५७-४२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७-४०००२८

स्थानीय तहको संस्थागत विकास र सुशासनमा स्वमुल्याङ्कन प्रणालीको भूमिका

नेपाल विश्वमा सवै भन्दा पछि संघीय शासन प्रणाली अवलम्बन गर्ने मुलुक भित्र पर्दछ । नेपालमा हाल संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तिन तहका सरकारहरू क्रियाशिल रहेका छन् । तहगत सरकारको अन्तरसम्बन्ध समन्वय, सहकारिता र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ । यसको अर्थ प्रदेशहरू संघको अधिनस्त होईनन् र स्थानीय सरकारहरू पनि प्रदेश र संघको अधिनस्त होईनन् । तहगत सरकारहरूले आफु इतरका सर कारहरूलाई आदेश, निर्देशन र नियन्त्रण गर्न सक्दैनन् तर यस व्यवस्था निरपेक्ष भने होईनन् । संघ, प्रदेश स्थानीय तहले विकास, सेवा प्रवाह र नीति निर्माणमा एक अर्काको सहयोग, समन्वय र सहजीकरण गर्ने सक्छन् । हाम्रो संघीयता प्रतिस्पर्धात्मक नभई सहयोगात्मक भएकोले तहगत सरकारको शासकिय अस्यासमा उल्लेखित विषय फलतः आवश्यक समेत रहेको पाउन सकिन्छ ।

स्थानीय तहमा संस्थागत विकास र सुशासनको औचित्य

लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीमा जनता सार्वभौम रहेका हुन्छन् । अधिकारको प्रयोग व्यक्ति आफैले गर्छन् र व्यक्ति आफैले अधिकार प्रयोग गर्न नसकेको अवस्थामा ति अधिकार जनताको नजिकको सरकारले गर्छ त्यस कारण लोकतन्त्रलाई व्यवहारमा लागु गर्न नागरिक र स्थानीय सरकार दुबैको शसक्तिकरण आवश्यक र हेको हुन्छ । स्थानीय सरकारहरू संस्थागत विकासको पृष्ठपोषणले भिन्न भिन्न स्तर मा रहेका छन् यस्तो अवस्थामा स्वमुल्याङ्कन प्रणालीले स्थानीय सरकारको सक्षमता र पहिचान गरी सुधारको लागि आवश्यक निति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नमा सहयोग गर्दछ । साथै यसले स्थानीय तहको संगठनात्मक ढाँचा, प्रशासनिक प्रक्रिया, वित्तीय व्यवस्था सेवा प्रवाह योजना तथा बजेट तर्जुमा मा संस्थागत परिपाटीको थिति बसाल्न सहयोग गर्दछ । त्यस्तै उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्नको लागि स्थानीय तहहरू अंकभार रहेको छ । यसमा सेवा प्रवाहमा सबै भन्दा बढी अंकभार हुनुमा स्थानीय तहहरूको मुख्य काम सेवा प्रवाह भएकोले यस्तो व्यवस्था गरिएको हुन सक्छ ।

स्वमुल्याङ्कन प्रणालीको सान्दर्भिकता

संविधानतः स्थानीय सरकारहरू अधिकार सम्पन्न रहेका छन् । विधायिकी, कार्यकारणी र न्यायिक अधिकारको संस्थागत रूपमा प्रयोग भएको छ छैन ? स्थानीय सरकारलाई सवल सक्षम बनाउन कस्तो खालको कार्य योजना आवश्यक पर्ने हो ? साथै यसले स्थानीय तहको चुनौती र अवसरको समेत पहिचान गरी प्राथमिकता चयन गर्नमा समेत सहयोग गर्दछ ।

स्थानीय तह संस्थागत क्षमता

स्वमुल्याङ्कन कार्यविधि, २०७७

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले आ.व. २०७७/७८ वाट लागु हुने गरी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्वमुल्याङ्कन कार्यविधि, २०७७ जारी गरेको छ ।

यस कार्यविधिको उद्देश्यको रूपमा

स्थानीय तहको कार्य प्रकृति र उपलब्धीहरूको बारेमा लेखाजोखा गरी सवल तथा दुर्बल पक्षहरूको पहिचान गर्न, विकास तथा सुशासनमा रहेका कमीकमजोरीहरूको जानकारी लिन, आवधिक समिक्षाको लागि आधार लिन, सवै प्रकारका स्थानीय तहहरूको विचमा तुलनायोग्य सुचकहरू तर्जुमा गरी प्रतिस्पर्धात्मक सुधारमा अग्रसर गराइ स्थानीय सरकारहरूलाई सक्षम तथा सवल बनाउने भनि कार्यविधिमा उल्लेख छ ।

स्वमुल्याङ्कन कार्यविधिमा विषयहरू

कार्यविधिले विषयको चयन गर्दा नेपालको संविधान, २०७२, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ का व्यवस्थालाई आधार लिई विषय क्षेत्र छनौट गरेको देखिन्छ । यसरी छनौट गरीएका १० वटा विषयगत क्षेत्रहरूमा शासकीय प्रबन्ध, संगठन तथा प्रशासन, विषयगत बजेट तथा योजना व्यवस्थापन, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, न्यायिक कार्य सम्पादन, भौतिक पूर्वाधार, सामाजिक समावेशीकरण, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन र सहकार्य तथा समन्वय रहेका छन् ।

विषयहरूको अंकभार र सुचकहरू

प्रत्येक विषयगत क्षेत्रका लागि निश्चित अंकभार तोकिएको छ । सेवा प्रवाह क्षेत्रलाई सबैभन्दा बढी १६ तथा सहकार्य तथा समन्वय क्षेत्रलाई सबैभन्दा कम ६ अंक राखिएको छ । यसरी गरी विषयगत क्षेत्रहरू क्रमशः संगठन तथा प्रशासनलाई ९, शासकीय प्रबन्धलाई ८, वार्षिक बजेट तथा योजनालाई ११, वित्तीय तथा आर्थिक व्यवस्थापनलाई ११, न्यायिक कार्यसम्पादनलाई ७, भौतिक पूर्वाधारलाई १३, सामाजिक समावेशीकरणलाई १० र वातावरण तथा विपद् कार्यसम्पादन गर्नको लागि स्थानीय तहहरू अंकभार रहेको छ । यसमा सेवा प्रवाहमा सबै भन्दा बढी अंकभार हुनुमा स्थानीय तहहरूको मुख्य काम सेवा प्रवाह भएकोले यस्तो व्यवस्था गरिएको हुन सक्छ ।

प्रत्येक १० वटा विषयगत क्षेत्र अनुसार समग्र अवस्था, प्रक्रियागत अवस्था र परिणामगत अवस्था गरी तीन प्रकारका सुचकहरू उल्लेख गरिएको छ । प्रत्येक विषयगत क्षेत्रका सुचक अनुसार समग्र अवस्था २१, प्रक्रियागत अवस्था ३४ र परिणामगत अवस्था ४५ गरी तीन वटा सुचकहरूमा १०० अंकभार राखिएको छ । सुचक क्षेत्र अनुसार १०० वटा सुचकहरू तय गरिएका छन् । प्रत्येक सुचकहरूमा जुटाउनु पर्ने प्रमाणहरू समेत उल्लेख गरिएको छ ।

स्वमुल्याङ्कनको प्रक्रिया

स्वमुल्याङ्कन प्रक्रियाका लागि निर्वाचित जनप्रतिनिधि, शाखा प्रमुख तथा सम्बन्धित अन्य कर्मचारीहरू समेतको रोहबरमा अभिमुखीकरण प्रयोग गरी स्थानीय तहको संस्थागत कार्य सञ्चालनका लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले एकजना कर्मचारीलाई सम्पर्क व्यक्ति तोकने

अजय राज सुवेदी

व्यवस्था गरिएको छ । सम्पर्क व्यक्तिले तोकिए अनुसारको विषयगत क्षेत्रका सुचकहरू अनुसार तोकिएको अनलाइन सफ्टवेयरमा प्रमाणसहितका कागजपत्रहरू अपलोड गरिनेछ र सोको विश्लेषणका आधारमा नतिजा प्राप्त हुनेछ ।

यसबाट प्राप्त हुने नतिजा तथा अंकभार सम्बन्धित पालिकामा छलफल गरी कार्यपालिकाको बैठकबाट अनुमोदन गरी वेबसाइट तथा अन्य माध्यमबाट प्रत्येक आर्थिक वर्षको पुस मसान्तसम्म सार्वजनिक गर्नुपर्ने नीतिगत व्यवस्था गरिएको छ भने माघको पहिलो हप्ताभित्र सम्बन्धित जिल्ला समन्वय समिति, प्रदेश सरकार तथा मन्त्रालयमा पेश गरिसक्नुपर्ने नीतिगत व्यवस्था गरिएको छ ।

संविधानको मर्म अनुरूप स्थानीय तहमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू वहाल भइसकेको अवस्थामा यस प्रकारको मूल्याङ्कन पद्धतिका बारेमा विभिन्न कानूनले विषयगत क्षेत्रका सुचकहरू तोकिएको छ । तीन तहको सरकारको सहअस्तित्वलाई संघीय सरकारले स्वीकार गर्न कन्जुस्याई गरेको अर्थमा पनि बुझ्ने गरेका छन् तर यसको मर्म र भावना भने विलुक्त फरक रहेको छ ।

स्वमुल्याङ्कनका समस्याहरू

गत वर्ष यस प्रणालीको कार्यन्वयन गर्दा काठमाण्डौ तथा पोखरा महानगरपालिकाहरूले यसलाई कार्यन्वयन नै नगर्ने भनेर स्थानीय तथा प्रादेशिक सहयोग कार्यक्रमका परामर्शदाताहरूलाई अवरोध गरे पछि मन्त्रालयले नै यस विषयमा सहजीकरण गरेपछि उक्त महानगरपालिकाहरूमा कार्य सुरु भएको थियो ।

गाउँपालिका राष्ट्रिय महासंघ र नगरपालिका राष्ट्रिय महासंघले समेत संघीय सरकारले स्थानीय तहको कानुनी तथा संवैधानिक स्वायत्तता आँच ल्याउन उक्त कार्यविधि जारी गरेको भनि गुनासो गरेका थिए यसबाट के प्रष्ट हुन्छ भने यस विषयमा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिको प्रतिवद्धता र स्वाभिन्न लिन नचाहेको स्पष्ट हुन्छ । साथै उल्लेखित कार्यविधिको दायरा पनि साधुरो रहेको छ । सार्वजनिक खरिद कानुनको विषयलाई समेट्ने गरी यसका सुचक तयार नपारिनु यसको एक दृष्टान्त हो । बिषयगत क्षेत्रको अंकभार समेत सन्तुलित छैन । शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि तथा पशुका सुचकहरू कम हुनु यसका उदाहरण हुन् । यस विषयमा स्थानीय तहले आवश्यक वजेटको व्यवस्था गर्नुपर्ने भनि कार्यविधिमा उल्लेख छ तर स्थानीय

जनप्रतिनिधिहरूलाई भाषण कला र नेतृत्व विकास तालिम

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुर थाहा नगरपालिकाका अन्तर्गतका महिला जनप्रतिनिधिहरूलाई उद्घोषण/भाषण कला तथा नेतृत्व तथा क्षमता विकास तालिम दिइएको छ । थाहानगरको महिला बालबालिका जेष्ठ नागरिक तथा अपांग परिचयपत्र वितरण शाखाको आयोजनामा भएको तालिममा पालिका अन्तर्गतका महिला जनप्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको शाखा प्रमुख प्रतिमा मोक्तानले बताइन् । तीन दिनसम्म शिखरकोटको संचालन भएको तालिमका सहभागीहरूलाई सुशिल गिरी र नवराज थापाले सहजीकरण गरेका थिए ।

तालिम समापन कार्यक्रम थाहा नगरपालिका सामाजिक विकास समितिका संयोजक तथा वडा नम्बर ११ का वडा अध्यक्ष किरणमान बलको सहाम्यक्षतामा भएको थियो । समापन कार्यक्रममा सामाजिक विकास समितिका उय संयोजक विष्णु बहादुर गुरुङ, कार्यपालिका सदस्यहरू जानुका ढकाल, कविता कार्की, सुन्तलीमायाँ गुरुङगायतकाको आतिथ्यता रहेको थियो ।

सहभागीहरूले तालिम निकै प्रभावकारी भएको प्रतिक्रिया दिएका थिए । उनीहरूले सिकेको सीपलाई व्यवहारमा उतार्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेका छन् । स्थानीय तहको निर्वाचन नजिकिदै गर्दा यस किसिमको तालिमले सभा सम्मेलनमा समेत सहयोग पुग्ने सहभागी समेत रहेकी सुन्तलीमायाँ गुरुङले बताइन् । तालिमले व्यक्तिगत रूपमा पनि निकै फाइदा पुगेको सहभागीहरूको भनाइ थियो ।

थाहाको स्थानीय पाठ्यक्रम पछाई हुँदै

◆ विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिकाले स्थानीय पाठ्यक्रम प्रकाशनका लागि आह्वान गरेको दरभाउपत्रको मूल्याङ्कन गरी आशयको सूचना जारी गरेको छ । पालिकाले २७ फागुनमा प्रथम पटक र १२ चैतमा दोस्रो पटक प्रकाशन गरेको सूचना अनुसार पर्न आएका बोलपत्रहरू मध्येबाट मूल्याङ्कन गरी सूचना प्रकाशन गरेको हो ।

बोलपत्रहरूका सम्बन्धमा १८ चैतमा बसेको मूल्याङ्कन समितिको बैठक अनुसार मैना प्रिन्टिङ प्रेस एण्ड मिडिया प्रालि. काठमाण्डौले सबैभन्दा कम ६ लाख ४६ हजार ६३० रुपैयाँमा स्थानीय पाठ्यक्रमको पुस्तक छाप्ने कबुल गरेको छ । बैठकले उक्त कबुल स्वीकृत तथा सिफारिस गरेको थाहा नगरपालिकाले जनाएको छ ।

एमाले मकवानपुरले २५ चैतसम्म उम्मेद्वारहरू टुंगो लगाउने

◆ विकास संवाददाता

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) मकवानपुरले आगामी २५ चैतसम्म स्थानीय तह निर्वाचनको लागि उम्मेद्वारहरू टुंगो लगाउने भएको छ ।

एमाले मकवानपुरको १५ चैतमा बसेको सचिवालय बैठकले सर्व्ङर जारी गर्दै निर्वाचन समन्वयी कार्यतालिका निर्माण गरेको छ । कार्यतालिका अनुसार गाउँपालिकाको वडा कमिटीको बैठक चैत

२३ र २४ गते तथा पालिका बैठक २५ गते तय भएको छ ।

वडा कमिटीको बैठकले वडा अध्यक्षसहित सदस्यहरूको उम्मेद्वार तथा पालिका बैठकले प्रमुख/अध्यक्ष तथा उपप्रमुख/उपाध्यक्षको उम्मेद्वारहरू तय गरी जिल्ला कमिटीलाई सिफारिस गर्नेछ ।

त्यसैगरी जिल्ला कमिटीको बैठक चैत २९ गते बस्ने र जिल्ला कमिटीले स्थानीय प्रदेशलाई उक्त नाम अनुमोदनको लागि सिफारिस गर्नेछ । बैठकले पार्टीलाई स्थानीय तहमा विजयी बनाउनको लागि सबै जनसंगठनहरूलाई निर्वाचन केन्द्रीत कार्यक्रमहरूमा परिचालन गर्ने, मतदाता नामवलीको अध्ययन गर्ने, मतदाता शिक्षा कार्यक्रमलाई प्रत्येक वडामा लागु गर्ने लगाएको निर्णय गरेको छ । एमाले मकवानपुरका सचिव नविन सिग्देलले बताए ।

थाहानगरमा स्थानीय चुनाव: मन्त्रीबाटै पार्टीको वडा कार्यालय उद्घाटन

◆ विकास संवाददाता

स्थानीय तह निर्वाचन नजिकिदै गर्दा नेकपा माओवादी केन्द्र थाहानगरले चुनावी अभियानलाई तिव्रता दिन थालेको छ । अभियान अन्तर्गत अगुवा कार्यकर्ता प्रशिक्षण, वडा बैठक तथा संभावित उमेद्वारहरूकाबिच छलफल समेत चलाउन थालेको छ ।

यसैबीच बागमती प्रदेशकी सामाजिक विकास मन्त्री कुमारी मोक्तानले

केन्द्रका प्रदेश सदस्यहरू ज्योति रायमाझी, विष्णु विष्ट 'आदर्श', प्रदेश समन्वय समिति सदस्य जगन्नाथ ढकाल, जिल्ला समन्वय समिति सदस्य तथा भुमी आयोग मकवानपुरका सदस्य अरुण रायमाझी, नगर अध्यक्ष बिर्ना द लामालगायतका नेताहरूको उपस्थिति थियो । भेलामा अधिल्लो चुनावको आत्म समिक्षा समेत गरिएको थियो ।

त्यस्तै थाहानगरको ३ नम्बर वडामा अध्यक्ष हिरेन्द्र रायमाझीको अध्यक्षतामा

नेकपा माओवादी केन्द्र थाहानगरको १ नम्बर वडा कार्यालय १५ चैतमा उद्घाटन गरिन् । १५ चैतमा पार्टीको २ नम्बर वडा कमिटीको आयोजनामा अगुवा कार्यकर्ता भिला तथा चुनावी प्रशिक्षण कार्यक्रम भएको छ । पार्टीको २ नम्बर वडा अध्यक्ष शंकर तामाङको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा माओवादी केन्द्रका केन्द्रीय सदस्य तथा थाहा-इन्द्रसरोवरका चुनावी कमान्डर सन्तोष बिष्ट, माओवादी केन्द्र केन्द्रीय सहकारी विभागका केन्द्रीय सदस्य विष्णुहरि ढकाल 'जंगली', माओवादी

भेला भएको छ । कार्यक्रममा माओवादी केन्द्र सहकारी विभागका केन्द्रीय सदस्य विष्णुहरि ढकालले सम्बोधन गरेका थिए । उनले एमालेले विलाङको बाटोमा राजनिती गरिरहेको आरोप लगाए । ढकालले भने-सडक निर्माणमा बजेट हालने सरकार, काम गर्न ठेकेदार तर सडक हेर्ने नाममा कथित सरोकारवाला समिती भन्दै जनतासंग खाजा रकम भन्दै पैसा उठाउँदै दुडुङ्गा बेचिरहेको छ । माओवादी केन्द्र थाहा नगरका अनुसार १५ चैतमा वडा न १० मा चुनावी रणनीति तयसहित कार्यकर्ता भेला भएको छ ।

सुविधा त्याग्ने राक्सिराङ गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि पहिलो

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुरको राक्सिराङ गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरू आफूहरूले पाउँदै आएको सरकारी सुविधा त्यागेको स्वघोषणा गरेका छन् । निर्वाचित भएको कार्यकालको अन्तिमतिर आउँदै गर्दा १९ चैतमा राक्सिराङ-९ स्थित गैजुराङमा अन्तिम कार्यपालिका बैठक बस्दै जनप्रतिनिधि भएबापत आफूहरूलाई प्राप्त भएको सरकारी सवारी तथा तलब भत्ता त्याग गरेको घोषणा गरेका हुन् । राक्सिराङ गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि जिल्लामै सरकारी सुविधा त्याग्ने पहिलो पालिका भएको छ ।

गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, ९ वटै वडाका वडाध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्यसहितको बैठकले आफूहरू अब आफ्नो पार्टीको चुनावी प्रचारप्रसारमा व्यस्त हुनुपर्ने भएकाले नैतिकताको आधार मा सरकारी सुविधा त्याग गरेको घोषणा गरेका हुन् । सरकारले आगामी वैशाख ३० गतेको लागि स्थानीय तहको निर्वाचन घोषणा गरेसँगै दलहरूमा निर्वाचनको चटारा सुरु भइसकेको छ ।

२०७४ सालको स्थानीय तहको निर्वाचनमा नेपाली कांग्रेसबाट विजयी भएका अध्यक्ष राजकुमार मल्ल, उपाध्यक्ष निर्मल हिमडुङसहित कांग्रेस र अन्य दलबाट निर्वाचित वडाध्यक्ष र कार्यपालिका सदस्यहरूबीच १९ चैतको अन्तिम कार्यपालिका बैठककाबीच एकअर्कालाई फूलमाला र अबीर लगाएर बिदा भए । 'हामीले राजीनामा दिएर पनि चुनावमा होमिन सक्थ्यौं तर, त्यसो गर्दा जनताको

काम प्रभावित हुने देखिएकाले कार्यलयबाट हुने जनताको काम चाहिँ गर्ने तर, सरकारी सुविधा चाहिँ त्याग गर्ने निष्कर्षमा पुगेका छौं । गाउँपालिकाका अध्यक्ष राजकुमार मल्लले भने-अर्को पटक पनि पार्टीले टिकट दिएमा र जनताले पत्याएमा पुनः गाउँपालिकाको काम कारबाही सम्हाल्न हामीमध्ये धेरै पुनः दोहोरिन सक्छौं । अहिलेलाई सबै सुविधा त्यागेर उच्च नैतिकता प्रस्तुत गरेका छौं ।

करिब पाँच वर्षसम्म सँगै यात्रा गर्दा कार्यपालिका सदस्यहरूबाट धेरै सहयोग प्राप्त भएको र आफूहरूले सोचेभन्दा धेरै काम गर्न सफल भएको पनि अध्यक्ष मल्लले स्मरण गरे । हामी फरक फरक पार्टीबाट निर्वाचित भएर आएका थियौं । फरक पार्टी र फरक विचार हुँदा काम गर्न अप्ठेरो भएका अन्य स्थानीय तहका धेरै उदाहरण छन् तर, हाम्रोमा कुनै दिन पनि त्यस्तो विवाद भएन । जनताको काममा हामी एक मन भएर लायौं । अध्यक्ष मल्लले भने । उनले आफ्नो कार्यकाल सफल बनाउन भूमिका खेल्ने सबै क्षेत्रका व्यक्तित्व र संघसंस्थाहरूलाई पनि धन्यवाद र आभार व्यक्त गरे ।

बैठकमा गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत देवचन्द्र गौताले जनप्रतिनिधिहरूलाई बिदाई गर्दै आगामी निर्वाचनबाट जोसुकै निर्वाचित भएर आएता पनि कानुन, विधि र प्रक्रियामा रहेर आफूहरू सहयोग गर्न तयार रहेको बताए ।

अब हामै थाहानगरको ओखरबजारमै छपाईको युग

फ्लेक्स प्रिन्ट

काठमाण्डौ, हेटौंडा धाउने पर्देन...

अत्याधुनिक नयाँ मेसीनद्वारा १ घण्टा भित्र बोर्ड/ल्यानर तयार

हाम्रा अन्य सेवाहरू

- फ्लेक्स प्रिन्ट (ल्यानर/साइनबोर्ड)
- होडिङ बोर्ड/स्टिकर प्रिन्ट/
- फ्लेक्स फोटो/गाथाको चिजो तयारी
- प्रमाण-पत्र/कदर-पत्र/प्रशंसा पत्र तयारी
- कार्यक्रमको व्याच तयारी
- विभिन्न डिजाइनका फ्रेमिङ
- फोटो स्टुडियो/मि.मि.सी. कार्ड

9855068340/9802068340

AARAV creation
AARAV creation PHOTOGRAPHY
Thaha-1, Okharbazar, 9855068340/9802068340

थाहानगरमा एमाले विरुद्ध गठबन्धन यस्तो छ निर्णय ?

◆ विकास संवाददाता

स्थानीय तह निर्वाचनका लागि सत्ता गठबन्धन सम्बद्ध दलहरूबीच साभ्मा उमेदवार बनाउने विषयमा थाहा नगर पालिकामा पहिलो बैठक भएको छ । १९ चैतमा नेपाली कांग्रेस थाहानगरको कार्यालयमा बैठक भएको हो ।

३० वैशाखमा हुने स्थानीय तह निर्वाचनमा नेकपा एमाले विरुद्ध सत्ता गठबन्धनका दलहरू चुनावी तालमेलसहित अघि बढ्ने केन्द्रको निर्णय अनुसार थाहानगरमा पनि दलहरूबीच बैठक भएको हो । बैठकमा संघीय सरकारमा रहेका पार्टीहरूबीच चुनावीका लागि साभ्मा उमेदवार बनाई थाहानगरमा अघि बढ्ने निर्णय भएको

थाहाको ५ वटा वडामा दोस्रो भएको काँग्रेसले कति वडा पाउला ?

◆ विकास संवाददाता

स्थानीय तह निर्वाचनको सरगर्मी बढे सँगै मकवानपुरको थाहा नगरपालिकामा सत्तारुद्ध गठबन्धन र उमेदवारको विषयमा चर्चा बढ्न थालेको छ । मूलतः सत्ता गठबन्धनले चुनावी तालमेल गर्ने र वडा तथा प्रमुख उपप्रमुखको पद बाँडफाँड कसरी होला भन्ने विषयले सबैको ध्यान खिचेको छ । अघिल्लो निर्वाचनमा तत्कालिन माओवादी र एमालेले ६/६ वटा वडा जितेको थाहानगरमा हाल ११ नम्बर वडा अध्यक्ष नेकपा एकीकृत समाजवादी (एस) भए पश्चात् अहिले एमालेको ५ वटा वडामा मात्र नेतृत्व रहेको छ ।

गठबन्धनको १९ चैतमा काँग्रेस थाहानगर कार्यालयमा बसेको बैठकले २१ चैतमा बस्ने अर्को बैठकले वडा बाँडफाँडको विषयले समेत प्रवेश पाउने जनाइ रहेको कति वटा वडा काँग्रेसले पाउला भन्ने सवाल अर्को चासोको विषय भएको छ ।

माओवादीले गठबन्धन भएपनि

बैठकमा सहभागी नेपाली काँग्रेस थाहानगर सभापति प्रमोदकृष्ण जोशीले जानकारी दिए । 'आजको बैठकमा केन्द्रको परिपत्र अनुसार चुनावी गठबन्धन गर्ने निर्णय भएको छ, पदको विषयमा अर्को बैठकमा छलफल हुन्छ'-सभापति जोशीले भने ।

थाहानगर गठबन्धनको अर्को बैठक २१ चैत विहान ७ बजे नेकपा माओवादी केन्द्रको कार्यालयमा बस्ने गरी १९ कात्तिकको बैठक समिएको हो । १९ चैतमा भएको बैठकमा नेपाली काँग्रेस, नेकपा माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी र राष्ट्रिय जनमोर्चा सहभागी थिए । बैठक थाहानगर काँग्रेस सभापति प्रमोद कृष्ण जोशीको अध्यक्षतामा भएको थियो ।

आफूले जितेको वडा नछोड्ने बताइरहेका हानै वडा काँग्रेसको भागमा पर्ने भएपछि त्यसले पनि असन्तुष्टि पैदा गर्ने जनाइएको छ । पहिलो निर्वाचनमा माओवादीले वडा नम्बर १, ३, ४, ७, ८ र ९ को अध्यक्ष जितेको थियो ।

तर, नेपाली काँग्रेसले एउटै पनि वडा जितेको थिएन । नेपाली काँग्रेसले कुनै पनि वडा नजितेको भए पनि ५ वटा वडामा प्रतिस्पर्धी भएको छ । पहिलो चुनावमा काँग्रेस वडा नम्बर ५, ६, ७, १० र १२ मा दोस्रो दलको रूपमा स्थापित भएको हो । अबको निर्वाचनमा केही गृहकार्य गरेर यि वडा सहजै विजय हासिल गर्न सक्ने काँग्रेसको अनुमान छ भने माओवादी पनि आफू दोस्रो भएको वडा नम्बर २ र ११ मा जित्न हासिल गर्ने दावा छ । यसो हुँदा २ वटा वडामा विजयी थप्ने माओवादीको आँकडा छ । गठबन्धनको बैठक २१ चैत विहान नेकपा माओवादी केन्द्र थाहानगरको कार्यालयमा बस्दैछ । बैठकले उमेदवार टुङ्गो नलगाएपनि वडा बाँडफाँड गर्ने बताइएको छ ।

थाहानगरले रुशभको ...

थाहानगर अपाङ्ग समन्वय समितिीका अध्यक्ष मनलाल गोपाली, चितवन अर्थोपेडिक अस्पतालका डाक्टर विष्णु प्रसाद अधिकारी, सामाजिक विकास समितिीका सदस्य जानुका ढकाल, कार्यपालिका सदस्य कविता कार्की, थाहा-४ का कार्यवाहक अध्यक्ष अश्वक नारायण लामा तथा महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख प्रतिमा मोक्तानलगायतकाको उपस्थिती रहेको थियो ।

सामग्री वितरण कार्यक्रममा नगर प्रमुख लवरे विष्टले अपाङ्गता भएको नागरिकको सामाजिक सुरक्षाबाट नगर कटिबन्धे नभन्ने प्रतिवधता व्यक्त गरे । फरक

क्षमता भएका नागरिकको आधारभूत आवश्यकताको ग्यारेन्टी राज्यले लिनुपर्ने बताए । उनले भने- 'नागरिकको पहुँच हुने र नजिकको सरकार हामी हौं, त्यसैले तपाईंहरूलाई हामी सहयोग गर्छौं ।' सामाजिक विकास समितिीको संयोजक किरणमान बलले अपाङ्गता भएको ब्यक्तिको लागि नगरपालिकाद्वारा सिपमुलक तथा आयमुलक तालिमको ब्यबस्था गर्नुपर्ने बताउँदै आफ्नो कार्यकालमा यस्ता कार्य गर्न नसकेपनि अब नयाँ आउने जनप्रतिनिधिहरूलाई सो कार्य गर्न आग्रह गरे ।

सामाजिक विकास समितिीका संयोजक किरणमान बलको सभाध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा अपाङ्गता भएका ब्यक्ती तथा उनिहरूका परिवारहरूको उपस्थिती रहेको थियो ।

सहकारी दिवसको अवसरमा थाहानगरमा अन्तरक्रिया

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुर थाहानगरमा रहेको पालुङ बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिको आयोजनामा ६५ औँ राष्ट्रिय सहकारी दिवसको अवसरमा २० चैतमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम भएको छ । 'मर्यादित व्यवसाय र प्राविधिमा सहकारी संस्था भन्ने मुल नाराकासाथ दिवसको अवसरमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम भएको हो ।

अन्तरक्रिया कार्यक्रममा थाहानगर भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरूका संचालक समितीका सदस्य तथा प्रमुखहरूको उपस्थिती रहेको थियो । कार्यक्रममा पाथिभरा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था फाँटबजारका अध्यक्ष गोकर्ण बरुवाल, बज्रबाराही बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका अध्यक्ष फणीन्द्रनाथ सुवेदी, समृद्ध कृषि सहकारीका अध्यक्ष कल्पना बलामी, दामन कृषि सहकारी संस्थाका रामशरण केसी, चेतनशील महिला बचत तथा ऋण सहकारी अध्यक्ष कविता बिष्टलगायतकाको सहभागिता रहेको थियो ।

कार्यक्रमका वक्ताहरूले ६५ औँ सहकारी दिवसको अवसरमा शुभकामना दिदै सहकारीले समुदायमा छरिएर रहेको पुँजी र बैंकको पहुँच बाहिर रहेका मानिसहरूलाई आवद्ध गराई आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक रूपान्तरणका लागि महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको बताएका थिए । विसं २०१३ साल चैत २० गते चितवनमा बखानपुर ऋण सहकारी समिति स्थापित भएसँगै नेपालमा सहकारी अभियान शुभारम्भ भएको अवसर

मा २० चैतलाई सहकारी दिवसको रूपमा मनाइदै आएको छ ।

थाहानगरका सहकारीहरू एकापसमा सकार्य गर्दै अगाडि बढ्नुपर्ने तथा प्राविधिक उच्चतम प्रयोग गरि अगाडि बढ्नुपर्ने वक्ताहरूको भनाइ थियो । कार्यक्रममा पालुङ बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाका व्यवस्थापक प्रकाश पौडेल, सहव्यवस्थापक रामप्रसाद ढकाल, संचालक समितिीका सदस्यहरू तथा नगर भित्र रहेका सहकारी प्रमुखहरूको उपस्थिती रहेको थियो । कार्यक्रम पालुङ बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाका अध्यक्ष पुरुषोत्तम काकीको सभाध्यक्षतामा भएको थियो ।

यसैबीच थाहानगरका तीन वटा सहकारीले शिखरकोटमा संयुक्त दीप प्रज्वलन गरेर सहकारी दिवस मनाएका छन् । ६५ औँ सहकारी दिवसको अवसरमा २० चैत साँझ चेतनशील महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको कार्यालय शिखरकोट प्राङ्गणमा दीप प्रज्वलन गरिएको हो ।

चेतनशील महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि, कुण्डलदेवी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था र शिखर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि संयुक्त रूपमा दीप प्रज्वलन गरेर सहकारी दिवस मनाएका हुन् । चेतनशील महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाकी अध्यक्ष कविता बिष्टको अध्यक्षतामा कार्यक्रम भएको हो ।

कार्यक्रममा कुण्डलदेवी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाका व्यवस्थापक राजन मिश्र, शिखर बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका व्यवस्थापक सुमन बिष्ट, सामी परियोजना थाहा नगरपालिकाकी मेरिना खत्री, बागेश्वरी कृषि सहकारीका व्यवस्थापक मिरा खड्का, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रका सह लेखपाल एलिना खत्री, फरक सोचका यादवजंग रायमाझी, प्रेस सेन्टर थाहानगर अध्यक्ष शम्भु अधिकारी, चेतनशील सहकारीकी सकुन्तला गोपालीलगायतकाको सहभागिता थियो ।

सुनिता स्मृति प्रतिष्ठानलाई उपाधि

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुर थाहा नगरपालिकाको वाराहीचौरमा भएको शहीद सुनिता स्मृति जिल्लास्तरीय भलिबलको उपाधी आयोजक सुनिता स्मृति प्रतिष्ठानले हात पारेको छ । उपाधी जिताउँने बिजेता टिमले नगद ५१ हजार सहित शिल्ड, मेडल तथा प्रमाणपत्र पाएको छ । आयोजक सुनिता स्मृति तलेजु युवा क्लब चित्लाङलाई पराजित गरेको हो ।

उपबिजेता तलेजुले नगद २६ हजार सहित मेडल तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गर्‍यो भने तेस्रो हुने आग्रा स्पोर्ट्सले १३ हजार र सान्त्वना हुने कोटडाडा युवा क्लबले नगद ५ हजार नगद पुरस्कार पाएको छ । प्रतियोगितामा आयोजक

टिमका बेस्ट सटर बलराम सुवेदी घोषित भए । आयोजक टिमकै राजकुमार कर्मचार्य बेस्ट बल्कर भए भने बेस्ट स्पाइकर तलेजु युवा क्लबका मनिष तामाङ, बेस्ट डिफेन्स पनि तलेजुकै बुद्धि दंगााल र उदयमान खेलाडी कोटडाडा युवा क्लबका आकास कर्मचार्य भएका छन् ।

विजेता, उपविजेता टिम र उत्कृष्ट खेलाडीहरूलाई पुरस्कार वितरण कार्यक्रमको प्रमुख अतिथी तथा बागमती प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्री कुमार मोक्तान र थाहा नगरपालिकाका उपप्रमुख तथा विशेष अतिथी खड्गबहादुर गोपाली रहेका थिए । १२ चैतबाट संचालन भएको प्रतियोगितामा मकवानपुरका १२ वटा टिमको सहभागिता रहेको थियो । सहिद

सुनिता गोपालीको ४० औँ जन्मजयन्तीको अवसरमा भएको हो ।

प्रतियोगिताको समापन समारोह प्रतियोगिताका अध्यक्ष सुवर्ण गोपालीको सभाध्यक्षतामा भएको थियो ।

समयमै व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्नु ।

थाहा नगरपालिका
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर
पञ्जीकरण शाखा

जन्म **विवाह** **बसाई सराई** **सम्बन्ध विच्छेद** **मृत्यु**

जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक प्रधिकार हो । जन्मेको ३५ दिन भित्रै 'प्राप्त'को स्थानीय तहमा गई दर्ता गर्नु । जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य दायित्व हो । जन्मको प्रवृत्तिस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको ट्योत्रिले सूचना दिन सक्छन् । जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो । बसाई सराई जर्दा ट्योत्रि प्राप्त मात्र बसाई सरी गट ट्योत्रिले र परिवार नै बसाई सरी गट परिवारको मुख्य दायित्वले दर्ता गर्नु पर्छ ।

गर्मीको मौसममा,

- भ्नाडापखाला, वान्ता, आउँ, जण्डिस, टाइफाइडजस्ता रोगको जोखिम बढि हुन्छ ।
- लामखुटे, भिँगा, भुसुना आदिबाट रोग सर्न सक्दछ ।

त्यसैले, व्यक्तिगत सरसफाई र जनस्वास्थ्यका मापदण्ड पालना गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

उपभोग्य वस्तु खरिद गर्दा
उपभोग्य मिति
हेरेर मात्र खरिद गरौं ।

- विकास खबरपत्रिका

कण्डम

- कण्डम गर्भालंनको लागि पुरुषले प्रयोग गर्ने परिवार नियोजनको एक मात्र अस्थायी साधन हो । यो प्रत्येक पटक यौन सम्पर्क गर्दा सहित तुरिक्लै प्रयोग गर्नुपर्छ ।

- धर भन्दा बाहिर कागाकाग गर्ने व्यक्ति धर पार्कमा अनिवार्य गर्भ रहनबाट रोक्न कण्डम एक सरल उपाय हो ।

- यसले गर्भ निरोध र एच. आई.भी. तथा यौन रोगको संक्रमणबाट पनि बचाउँछ । कण्डमले दोहोरो सुरक्षा प्रदान गर्छ ।

- यो प्रयोग गरिसकेपछि उचित ढाउँमा व्यवस्थापन गर्नुपर्छ ।

- नजिकको स्वास्थ्य संस्था साथै आफ्नो वडाको महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाबाट पनि नि:शुल्क उपलब्ध हुन्छ ।

- यदि यौन सम्पर्कको बेला कण्डम फुटेमा चाडो भन्दा चाडो १२० घण्टाभित्र आकस्मिक गर्भ निरोधकको उपाय अपनाउनु पर्छ ।

थाहा नगरपालिका
स्वास्थ्य शाखा
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

परिवार नियोजन

• पहिलो बच्चा छिती पाउन

• लामो समय गर्भ रोक्न

१. अस्थायी साधनहरू

- १.१ आई.यू.सी.डि (कपर टि) : आई.यू.सी.डि महिलाहरू प्रयोग गर्ने लामो अवधिको अस्थायी साधन हो । यो पाठेघरमा राखिन्छ । एक्स्ट्र्या राखेपछि यसले १२ वर्षसम्म गर्भ रहन दिने ।

- १.२ इम्प्लाण्ट : इम्प्लाण्ट महिलाको पाखुरामा राखिने परिवार नियोजनको अस्थायी साधन हो । यसले एक पटक लगाएपछि ५ वर्ष सम्म गर्भ रहन दिने ।

- १.३ छिपे (३ महिने) सुई : यो सुई लगाएपछि ३ महिना सम्म गर्भ रहन दिने ।

- १.४ खाने चक्का (पिल्स) : गर्भधारणबाट पूर्णरूपमा सुरक्षित रहनका लागि महिलाले प्रत्येक दिन नव्वराई खाने चक्की (पिल्स) को सेवन गर्नुपर्छ ।

थाहा नगरपालिका
स्वास्थ्य शाखा
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

‘नागरिकको व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा, नेपाल सरकारको दर्ता शिविर मार्फत प्राथमिकता’

व्यक्तिगत घटना दर्ता सप्ताह

२०७८ बैशाख १ देखि ७ गते सम्म

व्यक्तिगत घटना दर्ता

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम

जन्म

विवाह

बसाई सराई

जेल्ले नागरिक

एकल महिला

लोपोन्मुख जाति

सम्बन्ध विच्छेद

मृत्यु

बासबासिका

अक्षर/अपाङ्गता भएका व्यक्ति

थाहा नगरपालिका
एम.आइ.एस. सेवा इकाई

स्थानीय वडामा संचालन हुने घटना दर्ता अभियानमा सहभागी भई सफल पारौं ।

थाहा नगरपालिका
पञ्जीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा